

SAKSFRAMLEGG

<i>Saksnr</i>	<i>Utvalg</i>	<i>Møtedato</i>
17/5	Kommunestyret - Ørland kommune	26.01.2017

KOMMUNEDELPLAN FOR HELSE OG VELFERD 2017-2020 – 2. GANGSBEHANDLING

Innstilling fra komite for helse og velferd

Komite for helse og velferd vil på bakgrunn av vedlagte forslag til kommunedelplan fremme saken for kommunestyret med følgende innstilling:

Med hjemmel i plan- og bygningslovens § 11-15 vedtar kommunestyret vedlagte kommunedelplan for helse og velferd for perioden 2017-2020.

Sakens bakgrunn og innhold

Kommuneplanens samfunnsdel 2013-2026, vedtatt 13.11.2014, legger føringer for utarbeidelse og innhold i kommunedelplanen for tjenesteområde helse og velferd. Det er behov for en overordnet og helhetlig plan, der prioriteringene blir gjort samlet for tjenesteområde og hvor tjenester til barn, ungdom, voksne og eldre inngår i planen.

Formålet med planarbeidet er at Ørland kommune skal gi nødvendige og kvalitative helse- og velferdstjenester. Tjenestetilbudet skal være tidsriktig og bærekraftig og i samsvar med lokale, regionale og nasjonale føringer og lovverk.

Folkehelsevurdering

Det må være en balanse mellom felleskapets ansvar for befolkningens helse og den enkeltes ansvar for egen helse. Folkehelsemeldingen «Mestring og muligheter» (2014-2015) peker på at hver enkelt har ansvar for egen helse, og at folkehelsepolitikken må legge til rette og skape muligheter for det. I kommunedelplan for folkehelse og forebygging, vedtatt 16.06.2014, er det et mål å utjevne sosiale helseforskjeller.

Administrasjonens vurdering

Planprosessen er gjennomført i tråd med de krav som stilles til kommunedelplanprosesser i plan- og bygningsloven. Det er utarbeidet et planprogram som har vært på høring og vedtatt i kommunestyret. Deretter er det jobbet med selve planen og med problemstillinger knyttet til hovedutfordringene, i dialog med innbyggere og ansatte. Forslag til kommunedelplan er

vedtatt av kommunestyret og har vært på høring. Det har kommet uttalelser som blir referert nedenfor og som har betydning for innholdet i kommunedelplanens strategier.

Engasjementet fra alle som har deltatt i prosessen har vært veldig positivt og hatt en direkte medvirkning på mål, strategier og innhold i vedlagte forslag til kommunedelplan for helse og velferd for perioden 2017-2020.

Målet og hovedutfordringene i kommunedelplanen, sammen med kommuneplanens samfunnsdel, legger føringer for hovedstrategiene i planperioden. Tiltakene konkretiseres i budsjettokumentet.

Følgende hovedstrategier er valgt for helse- og velferdstjenestene 2017-2020:

- Tidlig og målrettet innsats i tjenestene
- Ansatte med god kompetanse
- Samarbeid med brukere, pårørende og frivillige
- Ros-analyser og beredskap

2. gangsbehandling i komite helse og velferd

Komiteens merknader og innspill til kommunedelplan for helse og velferd i møte 20.12.2016 er innarbeidet i vedlagte planforslag. Innspill til utarbeidelse av handlingsplan mot vold og seksuelle overgrep er tatt til følge i kommunens planstrategi for perioden 2016-2020.

Innspill i høringsrunden

Forslag til kommunedelplan for helse og velferd for 2017-2020, datert 26.09.2016, har vært forelagt kommunens komiteer, utvalg og råd, regionale myndigheter, nabokommuner og samarbeidspartnere for innspill.

Alle innspill følger vedlagt. Nedenfor gjengis vedtak og relevante utdrag fra uttalelsene, med kommentarer om hvordan de er i hensyntatt i vedlagte kommunedelplan.

Planutvalget 16.11.2016:

«Forslag til kommunedelplan for helse og velferd 2017-2020, datert 26.09.2016, tas til orientering.»

Kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne 09.11.2016:

«Forslag til kommunedelplan for helse og velferd 2017-2020, datert 26.09.2016, tas til orientering.»

Eldrerådet 09.11.2016:

«Forslag til kommunedelplan for helse og velferd 2017-2020, datert 26.09.2016, tas til orientering.»

Ungdomsrådet 09.11.16:

«Ungdomsrådet tar stilling til saken i neste møte i Ungdomsrådet.»

Komite for oppvekst, kultur og idrett 10.11.2016:

«Forslag til kommunedelplan for helse og velferd 2017-2020, datert 26.09.2016, tas til orientering.»

Komite for plan, drift og landbruk 16.11.2016:

«Forslag til kommunedelplan for helse og velferd 2017-2020, datert 26.09.2016, tas til orientering.»

Ungdomsrådet 30.11.2016:

«Forslag til kommunedelplan for helse og velferd 2017-2020, datert 26.09.2016, tas til orientering.»

Ungdomsrådet støtter punktet i planen om en synlig helsesøster. Ungdomsrådet ber om at helsesøster må være tilstede på Ørland Ungdomsskole hver ukedag, med minimum 4 timer 08.00-12.00. Helsesøster må være synlig og delta aktivt i skolemiljøet og klassemiljøarbeid.»

Forslaget om fast tilstedeværelse av helsesøster på Ørland Ungdomsskole jobbes det med, og det vil bli utarbeidet informasjon om kommunens skolehelsetjeneste som presenteres for Ungdomsrådet.

Ørland Sanitetslag 09.12.2016:

«Vi understreker hvor viktig helsestasjon med skolehelsetjenesten er for å komme tidlig inn i evt. problemområder.»

Vi ønsker at planen skal ha et pkt. vedr. frivillighet og hvilke forventninger kommunen har til frivilligsentralen og alle foreninger i kommunen som jobber for barn, unge, flyktninger, godt voksne og eldre.»

Vi ønsker at planen skal ha et punkt hvor det fokuserer på utbygging av gang- og sykkelbaner Brekstad-Uthaug og Opphaug-Austrått i planperioden. Dette er et viktig element for at vi blir «sykkeltkommune nr. 1».

Under pkt. 3.3.4 bør det tilføyes at kommunen samarbeider med Ørland Sanitetslag ved en evt beredskapssituasjon.»

Forslaget til eget punkt om frivillighet er tatt til følge gjennom endring av strategien «Bruker- og pårørendesamarbeid» til «Samarbeid med brukere, pårørende og frivillige».

Når det gjelder utbygging av gang- og sykkelbaner så vises det til Kommunedelplan for gang, sykkel og opplevelsesveger 2015-2026.

Forslaget om synliggjøring av samarbeidet mellom Ørland Sanitetslag og Ørland kommune ved en evt beredskapssituasjon er ikke i hensyntatt i kommunedelplanen, men fremkommer i Plan for psykososial omsorg under pkt 2.4 Viktige samarbeidspartnere.

Fosen Helse IKS 30.11.2016:

«...I forordet i planen viser Ørland kommune til at samhandling er en overordnet nasjonal føring. Vi mener at Ørland kommune allerede her bør si at kommunen har aktivt valgt samhandling som en strategi for å oppnå et faglig godt og bærekraftig tilbud av helsetjenester til sine innbyggere. Ørland kommune er jo både en av de seks eierne av Fosen Helse IKS, og dessuten vertskommune for Fosen Distriktsmedisinske senter (Fosen DMS).»

Forslaget er tatt til følge i forordet vedlagte planforslag.

«Vi anbefaler at kommunen i de påfølgende kapitlene beskriver kort hvordan eierskap av og samarbeid og samlokalisering med Fosen Helse IKS/Fosen DMS bidrar til god tverrfaglig kompetanse, attraktive arbeidsplasser og lett tilgjengelige tjenester. Helsetjenestene i Fosen DMS spenner fra spesialistpoliklinikk til interkommunal legevakt og døgnbaserte tjenester. I tillegg til tjenester under Fosen DMS tilbyr Fosen Helse IKS ambulante tjenester, eksempelvis Rask psykisk helsehjelp. Fosen Helse IKS er eierkommunenes formelle arena for samarbeid med St. Olavs Hospital og Helse Midt-Norge. Avtalebasert samarbeid med spesialisthelsetjenesten sikrer Fosen-kommunene helseressurser langt utover det kommunene har mulighet til alene. Fosen Helsekompetanse og Fosen Helse FoU bør nevne som virkemidler for utvikling og formidling av ny kunnskap og kunnskapsbaserte helsetjenester. Målet med disse beskrivelsene vil være å øke bevisstheten på at kommunen gjennom samarbeid er i stand til å løse nye, store oppgaver.»

I vedlagte planforslag har Fosen Helse IKS og Fosen DMS sine tjenester og betydning for Ørland kommune fått større oppmerksomhet. Når det gjelder konkrete tiltak som f.eks. Rask psykisk helsehjelp så er det tatt med inn i budsjettokumentet.

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag 02.12.2016:

«Det er viktig at kommunen har fokus på den usikkerheten gårdbrukere i områdene rundt flyplassen har med tanke på framtidig bosetting og drift på landbrukseiendommen. Det er viktig at kommunens helsetjenester gjøres kjent, og at det er lav terskel for å ta kontakt når behovet oppstår.»

Dette omtales ikke spesifikt i vedlagte planforslag. Det er etablert kontakt mellom Støygruppa Ørland, som er en interessegruppe for alle i støysonen på Ørland, og administrasjonen innenfor helse og velferd slik at kommunens helse- og familietjenester skal være kjent og at det gjennom ett kontaktpunkt skal være lav terskel og lett tilgjengelighet til tjenestene ved behov.

«Flere departement og direktorat har nå sammen laget en felles flerårig satsing på aldersgruppa 0-24 år, der det oppfordres til bredt samarbeid og felles innsatsrettet mot barn og unge. Et av hovedmålene er at flest mulig skal gjennomføre videregående skole. Et godt tilrettelagt barnehage- og skoletilbud, samt gode fritidstilbud legger grunnlag for god utvikling hos barn og unge, noe som igjen vil medvirke til at en reduserer frafall i videregående skole. Det er derfor positivt at kommunen setter fokus på dette området i plandokumentet. Et konkret målbilde, der en beskriver hva kommunen ønsker å nå innenfor planperioden, samt konkrete tiltak kan være hensiktsmessige grep.»

Det er lagt opp til at tiltak tas i budsjettokumentet. Det foreslås derfor at det i 2017 jobbes sammen med oppvekst om et konkret målbilde med tiltak når det gjelder frafall i videregående skole og som tas inn i budsjettokumentet for 2018.

«Vi viser til vår uttalelse som ble gitt under høringen til kommunal planstrategi 2016-2020. Denne omhandler både tema innen folkehelse og helse- og sosialområdet som vil være relevant å se inn i kommunedelplan for helse- og velferd.»

Nedenfor gjengis utdrag fra Fylkesmannens uttalelse 27.10.2016:

«Fylkesmannen vil særskilt oppfordre kommunen om å inkludere de kommunale sosiale tjenestene i de ulike planverkene. Kommunen har et ansvar for å skaffe seg nødvendig kunnskap om sosiale forhold. Dette spesielt opp mot forhold som er av betydning for de sosialt vanskeligstilte, personer utenfor arbeidslivet og for oppvekstvilkårene til barn og unge. Et eksempel for å få et tydeligere fokus kan også være en temaplan for arbeid mot fattigdom. En slik plan kan gi et godt grunnlag for kunnskap om aktuelle utfordringer kommunen står ovenfor, bidra til målrettet innsats og belyse sammenhengen mellom fattigdom, ekskludering fra ulike arenaer og sosial ulikhet.»

Det foreslås at dette tas inn som en bestilling i oversiktsdokumentet over helse og påvirkningsfaktorer i Ørland med konkrete indikatorer som kan gi en bedre analyse over utfordringene knyttet til fattigdom i Ørland kommune, og at det deretter jobbes med strategier og tiltak.

Vedlegg:

- 1 Kommunedelplan for helse og velferd 2017-2020
- 2 Særutskrift 2. gangsbehandling i komite helse og velferd 20.12.2016
- 3 Særutskrift høring av kommunedelplan for helse og velferd
- 4 Uttalelse fra Ørland Sanitetslag 06.12.2016
- 5 Høringssvar fra Fosen Helse IKS 30.11.2016
- 6 Uttalelse fra Fylkesmannen i Sør-Trøndelag 02.12.2016
- 7 Innspill fra Natur og Friluftsliv 28.11.2016

Saksprotokoll i Kommunestyret - Ørland kommune - 26.01.2017

Behandling:

Irja H. Døsvik (AP) fremmet følgende innspill til Kommunedelplan helse og velferd:

I punkt 3.2 Hovedutfordringer (s.10) omtales ensomme eldre uten nettverk slik;
"Ørland Kommune har litt for mange eldre uten nettverk som opplever utenforskap jfr Oversiktsdokumentet (2016), og det eget økende rusproblem både blant godt voksne og eldre. "

Ørland Arbeiderparti og Ørland SV vil at det skal være et mål om nulltoleranse på dette og vi foreslår derfor å endre ordlyden i setningen til;

"Ørland Kommune har eldre uten nettverk som opplever utenforskap jfr Oversiktsdokumentet (2016), og det eget økende rusproblem både blant godt voksne og eldre. "

Vi stryker altså "litt for mange" da dette synes å gi signaler om at vi aksepterer at det er noen.

Votering

Forslag til vedtak fremmet av komite helse og velferd, ble enstemmig vedtatt.

Forslag til endring av ordlyd i punkt 3.2 side 10 fremmet av Irja H. Døsvik (AP), ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Med hjemmel i plan- og bygningslovens § 11-15 vedtar kommunestyret vedlagte kommunedelplan for helse og velferd for perioden 2017-2020.

Endring av ordlyd i punkt 3.2 side 10 endres til følgende:

"Ørland Kommune har eldre uten nettverk som opplever utenforskap jfr

Overssiktsdokumentet (2016), og det eget økende rusproblem både blant godt voksne og eldre."